Uwagi Towarzystwa Obrotu Energią do projektu dokumentu *Polityka energetyczna Polski do 2030 roku* (*wersja 3.2* z dnia 10 września 2007 r.)

WSTĘP

1. Niniejszy materiał zawiera uwagi, komentarze i wątpliwości oraz propozycje zmian i uzupełnień do przesłanej Towarzystwu Obrotu Energią (TOE) w dniu 10 września 2007 r. pismem DE-V-41000-99-JM/07 wersji 3.2. projektu *Polityki energetycznej Polski do 2030 roku* zwanego dalej także *Polityką energetyczną* lub dokumentem.

2. Materiał uwzględnia nadesłane do dnia 10 października 2007 r. przez członków TOE uwagi do projektu, a także przeprowadzone w TOE dyskusje w zakresie przedmiotowego dokumentu.

GŁÓWNE UWAGI KIERUNKOWE

3. Niewątpliwą zaletą przedstawionego dokumentu jest postawienie na dywersyfikację źródeł energii pierwotnej i kierunków jej pozyskiwania, a także podkreślenie kwestii zwiększania efektywności energetycznej. Są to kierunki, którymi zdecydowanie powinna podążać polska energetyka. Zdaniem TOE *Polityka energetyczna* powinna jednak szerzej wpisywać się w kontekst opublikowanych niedawno projektów zmian do dyrektyw Unii Europejskiej (UE), regulujących zasady funkcjonowania rynków energii elektrycznej i gazu, zwanych potocznie Trzecim Pakietem Energetycznym, a także w szerszy sposób odnosić się do nowej polityki energetycznej Unii Europejskiej opublikowanej w styczniu br. W szczególności należy zauważyć, że UE kładzie wyraźny nacisk na rozdział działalności regulowanych od nieregulowanych (*unbundling*) oraz uniezależnienie organów regulacyjnych od wpływów politycznych. Te kwestie naszym zdaniem wymagają większego podkreślenia w docelowym dokumencie.

4. Zgodnie z zapisami dokumentu *celem polityki energetycznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju, wzrostu konkurencyjności gospodarki i jej efektywności energetycznej, a także ochrony środowiska.* Należy podkreślić, że wszystkie te elementy są także wyznacznikami nowej polityki energetycznej Unii Europejskiej, jednak kolejność ich jest zdecydowanie odwrotna (konkurencyjność, zrównoważony rozwój, bezpieczeństwo). Dodatkowo w kontekście całego dokumenty należy zwrócić uwagę na konieczność rozpatrywania zarówno szerszego kontekstu *wzrostu konkurencyjności*

Towarzystwo Obrotu Energią
ul. Czackiego 7/9/11, 00-043 Warszawa
tel. (22) 827 57 93 ,fax (22) 826 61 55, e-mail: toe@toe.pl www.toe.pl
KRS 0000181074 Konto BPH PBK S.A.: 31 1060 0076 0000 3200 0090 6321

gospodarki , jak i w zdecydowanie większym zakresie, kontekstu wzrostu konkurencyjności w sektorze rynków energii (w szczególności gazu ale wciąż także energii elektrycznej).

5. Podnosząc kwestie konkurencyjności rynku dokument niewiele uwagi poświęca konieczności gruntownej przebudowy zasad funkcjonowania hurtowego rynku energii elektrycznej – szczególnie w obszarze bilansowania i zasad zarządzania ograniczeniami w systemie elektroenergetycznym. Jest to niezbędne w celu realizacji licznych działań w zakresie przygotowania rozwiązań systemowych dla zabezpieczenia dostaw na obszarach o ponadprzeciętnym wzroście zapotrzebowania na moc.

6. Niewątpliwą wadą dokumentu w obszarze prognozy zapotrzebowania na paliwa i energią jest znaczne ograniczenie zarówno informacji nt. danych i założeń do prognoz, jak i samych wyników prognoz. Kolejnym minusem tej części *Polityki energetycznej* jest przedstawienia tylko jednego wariantu prognostycznego. W związku z powyższym jakkolwiek weryfikacja, czy pogłębiona analiza danych, założeń, modelu i wyników jest praktycznie niemożliwa. Proponujemy, jeżeli nie w części głównej dokumentu to zdecydowanie w załącznikach, przedstawić szerzej te zagadnienia. Przytoczone dane w wielu miejscach, bez odpowiedniego komentarza czy danych źródłowych są naszym zdaniem bardzo dyskusyjne czasami wręcz wydają się niespójne (patrz uwagi szczegółowe).

7. W związku z opracowywaniem przez Polski Komitet Energii Elektrycznej (PKEE), z inicjatywy i we współpracy z towarzystwami branżowymi (w tym TOE), reprezentującymi poszczególne podsektory rynku energii elektrycznej w Polsce *Raportu dotyczącego wpływu proponowanych regulacji unijnych w zakresie wprowadzenia europejskiej strategii rozwoju energetyki wolnej od emisji CO_2 na bezpieczeństwo energetyczne Polski, a w szczególności możliwości odbudowy mocy wytwórczych wykorzystujących paliwa kopalne oraz poziom cen energii elektrycznej* (tzw. *Raport 2030*) proponujemy skorelowanie nowej *Polityki energetycznej* z tym dokumentem (po jego wykonaniu). Zakłada się, że Raport 2030 będzie zawierał m.in. analizę polityki unijnej w zakresie rozwoju tzw. energetyki zero-emisyjnej, prognozę wycofywania z eksploatacji istniejących konwencjonalnych źródeł, analizę technologii wytwarzania energii elektrycznej, opracowanie prognozy zapotrzebowania na energię elektryczną dla Polski dla oficjalnych makroekonomicznych scenariuszy rządowych i dwóch nowych scenariuszy oraz opracowanie w oparciu o uzyskane wyniki: bilansu niezbędnych do wybudowania nowych mocy wytwórczych, prognozy zmian poziomu kosztów wytwarzania energii elektrycznej oraz prognozy bilansu energii pierwotnej (pozyskanie, import/eksport, zużycie krajowe). Mając na uwadze zakres merytoryczny *Raportu 2030* oraz elementy nowej Polityki energetycznej można spostrzec, że liczne punkty tych dwóch dokumentów powinny być ze sobą spójne. W związku z powyższym proponujemy uwzględnienie wyników opracowywanego przez PKEE *Raportu 2030* (po jego wykonaniu) w nowej *Polityce energetycznej.*

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

8. Mając na uwadze propozycje zawarte w tzw. Trzecim Pakiecie Energetycznym proponujemy na **str. 5** uzupełnić informację dotyczącą unijnych „punktów wyjścia" do opracowania nowej *Polityki energetycznej* o przedmiotowy pakiet, który niewątpliwie powinien mieć wpływ na kształtowania także i polskiej polityki energetycznej.

9. Z punktu widzenia przejrzystości oraz spójności materiału, podając informację dotyczącą trendów zmian poszczególnych nośników energii pierwotnej na **str. 7** proponujemy przedstawić konkretne dane procentowe dotyczące wykorzystania odnawialnych nośników energii, szczególnie biorąc pod uwagę ich znaczenie w systemie promowania OZE wdrożonym w Polsce. Informacja jedynie co do kierunku zmian, bez podania liczb, jest naszym zdaniem, zdecydowanie niewystarczająca.

10. Proponujemy uzupełnić informację w rozdziale 2.2 **(str. 7)** o górnictwo węgla brunatnego. Podanie tylko danych dotyczących węgla kamiennego i gazu nie przedstawia pełnego obrazu polskiej bazy paliwowej.

11. Opis poziomu rezerwy mocy **(str. 7)** nie uwzględnia sytuacji z połowy 2006 roku, w której mieliśmy do czynienia z brakiem wystarczającej rezerwy mocy do pokrycia zapotrzebowania. Ogólnikowy opis sytuacji **(str. 8)** wymaga uzupełnienia wraz z podaniem konkretnych danych dotyczących ograniczeń w połowie 2006 roku.

12. Proponujemy w obszarze promowania kogeneracji oraz OZE (np. **str. 8**) mówić (min. przy używaniu po raz pierwszy) o obrocie prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia, dodając np. „zwanymi dalej także certyfikatami pochodzenia" (w dalszej części dokumentu zastosowano dokładnie takie opis). Zgodnie z ustawą – Prawo energetyczne w polskim systemie promowania OZE i kogeneracji przedmiotem handlu i obrotu są prawa majątkowe, a nie certyfikaty.

13. W dokumencie należy doprowadzić do większej precyzji danych i liczb. Przykładowo na **str. 7** napisano: „całkowita moc zainstalowana (...) przekracza 35,7 GW, a moc osiągalna przekracza 35 GW". Zdanie to brzmiałoby lepiej w następującej formie: „całkowita moc zainstalowana (...) wynosi <tu dokładna liczba> GW, zaś moc osiągalna wynosi <tu dokładna liczba> GW". Podobnie **na str. 8** dane dotyczące Mt/r, na **str. 21:** „W 2007 r. KDT objętych było ok. 55 TWh przy sprzedaży odbiorcom końcowym na poziomie ok. 110 TWh".

14. Uważamy, że w dokumencie zbyt duże nadzieje wiąże się z „tranzytem" energii przez terytorium Polski – patrz **str. 10**. Ze względu na naturę sieci oczkowych i fizykę zjawisk w systemie elektroenergetycznym faktyczne możliwości „tranzytu" energii są znacznie ograniczone. Bezwzględnie należy jednak dążyć do ekonomicznie i technicznie uzasadnionej rozbudowy infrastruktury sieci przesyłowych, jako że ten czynnik wpływa istotnie na konkurencyjność hurtowego rynku energii.

15. Na **str. 10** opis KSE proponujemy uzupełnić o informacje dotyczące budowy konkretnych nowych połączeń wymiany transgranicznej lub braku takich inwestycji, a także zrealizowanych inwestycji sieciowych polskiego Operatora Systemu Przesyłowego.

16. W obszarze promowania kogeneracji (**str. 11**) proponujemy uzupełnić istniejący opis o fakt, że mimo teoretycznego wejścia w życie nowego modelu promowania kogeneracji system nie zaczął funkcjonować od 1 lipca 2007 r. (z powodu braku rozporządzenia wykonawczego).

17. Przedstawione na **str. 14** dane dotyczące produkcji energii z OZE powinny przedstawiać, naszym zdaniem dostępne ARE S.A., dane za 2006 rok, a nie 2005 rok, szczególnie biorąc pod uwagę kolejne dane, które pochodzą z 2006 roku, co uniemożliwia porównanie przedmiotowych danych.

18. Proponujemy opis modelu promowania OZE na **str. 15 i 16** uzupełnić o informacje dotyczące: obszaru obrotu prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia oraz, co niewątpliwie ma wpływ na promowanie OZE, narzuconego „sztucznie" poprzez zapisy ustawy – Prawo energetyczne poziomu opłaty zastępczej, która w sposób jednoznaczny wymusza antyrynkowy sposób kreowania poziomu cen tych praw na parkiecie giełdowym.

19. Mając na uwadze fakt, że w 2006 roku jedynie jeden odbiorca gazu skorzystał z prawa TPA, o czym wspomniano w *Polityce energetycznej,* proponujemy na **str. 18**, zaznaczyć fakt, że *„cel podjętej reformy sektora gazowego"* nie został osiągnięty, o czym świadczą także liczne problemy spółek obrotu gazem w obszarze konkrecyjnych dostaw gazu do odbiorców końcowych. Analogicznie proponujemy uzupełnić opis dotyczący sektora elektro-energetycznego na **str. 20**. Trudno zgodzić się, że to nie liczba odbiorców (w 2006 roku 61 jak wspomina się wcześniej w dokumencie) korzystających z TPA , a sugerowane (obowiązkowe zresztą) wydzielenie operatorów jest „realizacją zasady TPA". Wydzielenie jest, naszym zdaniem, jedynie narzędziem do praktycznej implementacji TPA.

20. W obszarze prognozy zapotrzebowania na paliwa i energię (od **str. 25**) proponujemy uzupełnić dane o wszystkie rozpatrywane lata prognozy (alternatywą jest umieszczenie tych danych w załączniku). Kolejnym elementem budzącym wątpliwości jest ograniczenie prognoz do jednego wariantu. Z punktu widzenia dokumentu oczywiście celowe wydaje się wybranie wariantu preferowanego, ale w ramach dyskusji możliwych zmian oraz ich wpływu uzasadnione wydaje się przytoczenie szerszych danych nt. innych, możliwych wariantów rozwoju sytuacji, a co za tym idzie i prognoz.

21. Na **str. 27** znajduje się stwierdzenie, że *„potencjał i rozwój wytwarzania energii w kogeneracji oszacowano na podstawie prognozy wzrostu zapotrzebowania na ciepło sieciowe"*. Należy przy tym zauważyć, że znacznie ważniejsze jest wykorzystanie potencjału wysokosprawnej kogeneracji w oparciu o istniejący już obecnie popyt na ciepło. Taki też jest przede wszystkim sens tzw. dyrektywy kogeneracyjnej (2004/8/EC) w sprawie wspierania kogeneracji. Rozwój kogeneracji powinien w pierwszej kolejności bazować na zamianie

gospodarki rozdzielonej na skojarzoną wszędzie tam gdzie już istnieje efektywny popyt na ciepło, a przejście na gospodarkę skojarzoną jest technicznie i ekonomicznie uzasadnione.

22. Wątpliwości budzi także przedstawione na **str. 27** założenie dotyczące oszacowania *„wskaźników efektywności energetycznej przy założeniu prostej kontynuacji reformy rynkowej"*. Z jednej strony taka informacja bez podania danych jest trudna do weryfikacji, z drugiej jednak trendy unijne dotyczące efektywności energetycznej wymagają weryfikacji dotychczasowego podejścia do tego obszaru rynku.

23. Na **str. 27** znajduje się także następujące stwierdzenie: *„założono, że od 2008 r. bloki mające instalacje odsiarczania spalin będą miały pierwszeństwo w pokryciu zapotrzebowania na energie elektryczną"*. Stawianie w ten sposób priorytetów prowadzenia ruchu systemu elektroenergetycznego i sposobu pokrywania bieżącego zapotrzebowania na energię elektryczną jest niewłaściwe. Właściwe postawienie sprawy powinno wyglądać tak, że Operator Systemu Przesyłowego prowadzi ekonomiczny rozdział obciążeń na podstawie ofert producentów i odbiorców, z uwzględnieniem ograniczeń przesyłowych, prowadząc do ustalenia się cen równowagi rynkowej w węzłach sieci. Poprawnie zaprojektowany system opłat środowiskowych i alokacji uprawnień do emisji powinien zwiększać konkurencyjność efektywnych i ekologicznych źródeł wytwórczych, umożliwiając tym producentom składanie takich ofert, które pozwolą na priorytetowe dysponowanie do pracy tych źródeł przez operatora.

24. Proponujemy uzupełnić przedstawione wyniki prognoz w tabeli 3.3.3.1 na **str. 29** o sprzedaż energii elektrycznej odbiorcom końcowym. Z punktu widzenia rosnącej roli OZE oraz polityki energetycznej Unii Europejskiej w tym obszarze trudno zgodzić się z przedstawionym (od 2020 nawet spadającym) poziomem udziału OZE w sprzedaży energii elektrycznej do odbiorców oraz w zapotrzebowaniu brutto. Szerszego wyjaśnienia (patrz punkt 22), szczególnie w związku z wymogami efektywnościowymi, wymaga także rosnąca w szybkim tempie struktura zapotrzebowania energii elektrycznej oraz zakup energii elektrycznej przez odbiorców (nie wykazany bezpośrednio w tabeli).

25. W ramach opisu celów realizacji polityki energetycznej na **str. 31** w żadnym miejscu nie wspomina się o konieczności zwiększenia konkurencyjności sektora elektroenergetycznego i gazowego. Liczby korzystających z TPA odbiorców oraz liczne istniejące i nowe powstające bariery TPA skutecznie uniemożliwiają w Polsce zmianę sprzedawcy energii elektrycznej. Proponujemy uzupełnić wstęp o wybrane aspekty przytoczone później w części podrozdziału „konkurencyjność" (**str. 32**).

26. Zamieszczone na **str. 33** zdanie, że *„istotnym elementem budowy konkurencyjności polskiej gospodarki jest prowadzenie polityki właścicielskiej nakierowanej na tworzenie silnych polskich przedsiębiorstw energetycznych, zdolnych do realizacji inwestycji infrastrukturalnych oraz do podejmowania konkurencji na wewnętrznych rynkach energii elektrycznej i gazu ziemnego"* jest co najmniej dyskusyjne. Ekonomiczna i konkurencyjna przewaga przedsiębiorstw nie pochodzi z ich wielkości, ale z efektywności działania i sprawności poruszania się na konkurencyjnym rynku. Konsolidacja branży oznacza jej

monopolizację i wpływa raczej na pogorszenie konkurencyjności polskiej gospodarki. Uważamy, że zacytowane powyżej stwierdzenie jest nietrafne i odwrotne do najświeższych postulatów Komisji Europejskiej. W tym kontekście, skądinąd słuszny priorytet 5.4.6 zawarty na str. 64 dokumentu mówiący o potrzebie wzmacniania pozycji polskich przedsiębiorstw energetycznych na rynku międzynarodowym, wymaga znalezienia innego, racjonalnego ekonomicznie uzasadnienia.

27. Pragniemy zwrócić uwagę, że zaproponowane kierunki polityki energetycznej oraz program działań wykonawczych do 2011 roku (rozdz. 5, od **str. 35**) nie uwzględniają, jako odrębnego działu, priorytetów i działań w obszarze węgla brunatnego co niewątpliwie wymaga uzupełniania.

28. Wymienione w punkcie 5.4.2 na **str. 54** warunki wsparcia kogeneracji należy uzupełnić o potrzebę deregulacji rynku ciepła. Należy zatem dodać, że obowiązujące regulacje dla ciepłownictwa nie sprzyjają zarówno poprawie efektywności jak też rozwojowi konkurencji na rynkach ciepła. Rozwój rozproszonych technologii wytwarzania energii coraz częściej skłania także do zmiany klasycznego rozumienia pojęcia bezpieczeństwa energetycznego. W tym celu, a także w celu zwiększenia efektywności zużycia energii pierwotnej, należy dążyć do wykorzystania istniejącego potencjału rozwoju kogeneracji w oparciu o popyt na ciepło generowany w systemach ciepłowniczych. Potencjał ten szacuje się na około 3.000 MWe. Aby wspomóc ten proces niezbędna jest innowacyjność. Kogeneracja rozproszona to obszar, w którym konkurencja przyniesie postęp znacznie szybciej niż przy reżimie cen regulowanych. Przy obecnych uwarunkowaniach prawnych i kosztowej, mało transparentnej regulacji cen ciepła inwestorzy z niechęcią podchodzą do inwestycji w kogenerację, co stanowi istotną barierę dla szerszego wykorzystania jej potencjału w oparciu o istniejący popyt na ciepło

29. Wyrażając w dokumencie, naszym zdaniem słuszne, stanowisko w sprawie budowy w przyszłości elektrowni jądrowej (patrz też **str. 56**) pominięto jednak następujące dwie okoliczności: (1) energetyka jądrowa oznacza zwykle znaczną koncentrację mocy produkcyjnych i w tym kontekście nie jest to technologia do końca sprzyjająca rozwojowi konkurencyjnego rynku energii; (2) w celu przyłączenia elektrowni jądrowej do systemu elektroenergetycznego wymagana jest znaczna rozbudowa infrastruktury linii przesyłowych, co obecnie jest bardzo trudne. Jednocześnie na **str. 58** stwierdza się, że: *„podstawą wyboru lokalizacji elektrowni jądrowej będzie specjalny raport, zawierający charakterystykę terenu pod względem demograficznym, meteorologicznym, geologicznym, sejsmicznym, hydrogeologicznym, komunikacyjnym itp. oraz dane o ewentualnym napromieniowaniu ludności w otoczeniu – spowodowane eksploatacyjnym odprowadzaniem materiałów promieniotwórczych*". Mając na uwadze powyższe stwierdzenia, naszym zdaniem, kryteria wyboru lokalizacji trzeba uzupełnić o względy wynikające z uwarunkowań pracy krajowego systemu elektroenergetycznego, w tym relację podaży oraz popytu na moc i energię na danym obszarze kraju oraz dostępność infrastruktury przesyłowej.

30. Zawarty na **str. 60** postulat, aby decyzje o rozwoju połączeń transgranicznych były oparte o rzetelne kalkulacje kosztów tych inwestycji w stosunku do przewidywanych korzyści dla odbiorców końcowych, a także, iż nie powinny zdarzyć się sytuacje, gdy odbiorcy końcowi będą zmuszeni zapłacić podwójnie za takie inwestycje - raz w postaci wzrostu taryf przesyłowych, a dodatkowo przy zwiększonych kosztach zakupu energii elektrycznej jest z założenia słuszny. Jednak nie będzie to możliwe bez gruntownej przebudowy zasad funkcjonowania rynku energii, o czym była mowa w uwagach kierunkowych. Obecnie duża część kosztów energetyki jest uśredniana a wydatki nie są adresowane do beneficjentów, tj. tych uczestników rynku, na rzecz których zostały poniesione.

31. Realizację priorytetu 5.4.7 dotyczącego rozwoju konkurencyjnego rynku energii - **str. 66** należy uzupełnić o działania, które powinny być podjęte w tym zakresie, takie jak, np.:

a) zmiana modelu rynku energii głównie w obszarze przebudowy zasad funkcjonowania rynku bilansującego (gdzie należy m.in. pilnie wdrożyć rynek dnia bieżącego, rozważyć możliwość i zasadność wprowadzenia tzw. rynku „doba po" czy rozważyć możliwość zaadoptowania filozofii opartej na lokalizacyjnych cenach krańcowych czasu rzeczywistego),

b) rozważenie wprowadzenia rynku zdolności wytwórczych, który zapewniłby stabilizację przychodów producentów, zwiększając tym samym długoterminowo gwarancję pokrycia kosztów stałych wytwórców (w tym zwrotu z kapitału) w części w jakiej koszty te nie zostały pokryte marżą zmienną generowaną przez ceny energii na rynku hurtowym,

c) eliminacja istniejących barier rynku odbiorcy końcowego, które ujawniły się po 1 lipca 2007 r. (brak jednolitej procedury zmiany sprzedawcy, kłopot z zawieraniem generalnych umów dystrybucyjnych, czy brak przejrzystości proponowanych warunków i cen sprzedaży energii elektrycznej dla odbiorców końcowych).

32. W pełni zgadzamy się z określonymi na **str. 66** zapisami, że *„Konkurencyjny rynek energii elektrycznej powinien stanowić podstawę dla generowania impulsów inwestycyjnych w nowe moce wytwórcze"* a *„uzupełniające systemy wsparcia, co do zasady, powinny być ograniczane do minimalnego poziomu niezbędnego dla zabezpieczenia dostaw energii oraz opierać sie na mechanizmach rynkowych"*. Jednoznacznego jednak wytłumaczenia w tym kontekście wymaga użyte później określenie *„zapewnienia (...) energii elektrycznej (...) w rozsądnych cenach"*, bardziej właściwe byłoby zastosowanie określenia *„konkurencyjnych cenach"*. Zdaniem TOE mechanizmy wsparcia tzw. „najsłabszych" odbiorców powinny być realizowane poprzez mechanizmy wsparcia poza sektorem (poza konkurencyjnym obrotem energią elektryczną), a nie poprzez jakiekolwiek subsydiowanie pomiędzy, czy w ramach poszczególnych grup odbiorców. Naszym zdaniem dla tego typu odbiorców powinny zostać wdrożone, na poziomie innych ustaw, instrumenty zapewniające im korzystanie z energii elektrycznej przy uwzględnieniu ich uwarunkowań.

33. Dokument *Polityka energetyczna* nader często zawiera postulaty realizacji konkretnych celów jednak jest ubogi co do listy środków i działań, dzięki którym postulaty te mogą zostać zrealizowane. Przykładowo na **str. 67** znajduje się stwierdzenie: „Podejmowane *będą działania zmierzające do wprowadzenia mechanizmów stymulujących stałą poprawę efektywności działania przedsiębiorstw sieciowych w tym obniżkę kosztów funkcjonowania".* Warto by wskazać przynajmniej jakie to działania będą podejmowane, aby cel został osiągnięty. Naszym zdaniem wskazany postulat brzmiałby bardziej wiarygodnie, gdyby był sformułowany np. w taki sposób:

„Podejmowane będą następujące działania, zmierzające do wprowadzenia mechanizmów stymulujących stałą poprawę efektywności działania przedsiębiorstw sieciowych, w tym obniżkę kosztów funkcjonowania:

1) *w sferze regulacji:*
   a) *poprawa jakości i przejrzystości regulacji oraz zwiększenie niezależności organu regulacyjnego, co powinno przyczynić się do podniesienia zaufania właścicieli przedsiębiorstw do działań Regulatora,*
   b) *ustanowienie i wdrożenie w praktyce nowoczesnych metod regulacji bodźcowej typu ex-ante za pomocą formuły RPI-X,*
   c) *stworzenie bodźcowego charakteru regulacji poprzez wydłużanie okresów obowiązywania taryf,*
   d) *ustanowienie jasnych zasad wynagradzania kapitału i oceny kosztów operacyjnych regulowanych firm.*
2) *w sferze zarządzania majątkiem Skarbu Państwa:*
   a) *wzrost jakości zarządzania poprzez prywatyzację firm lub/i wprowadzenie nowoczesnych reguł zarządzania korporacyjnego,*
   b) *restrukturyzacja organizacyjna.*

34. Z pewnością pozytywnie należy przyjąć przedstawioną w ramach działania 5.4.7.2. **(str. 67)** propozycję zmniejszenia obciążeń podatkowych. Jednak jak świadczą zapisy jest to bardzo wstępna propozycja, po raz kolejny (patrz punkt 33) nie poparta żadnymi wiążącymi i konkretnymi deklaracjami. Bardzo dyskusyjna i kontrowersyjna jest jednak określona w tym samym punkcie propozycja podjęcie bliżej nieokreślonych *„działań w zakresie wsparcia dla energochłonnych producentów"*.

35. Dokument (zresztą słusznie) zawiera rozdział 5.5 (od **str. 72**) poświęcony bezpośrednio OZE oraz 5.6 (od **str. 75**) dotyczący efektywności. W kontekście celów wytyczonych przez UE w zakresie poprawy efektywności i bezpieczeństwa energetycznego wydaje się za uzasadnione zamieszczenie w *Polityce energetycznej* także całego, odrębnego rozdziału dotyczącego wysokosprawnej kogeneracji.

Towarzystwo Obrotu Energią
Dyrektor Biura
Marek Kulesa

Warszawa, 2007-10-11

towarzystwo
obrotu
energią

TOE 243/07/LM/GG

Warszawa, 2007-10-12

Szanowny Pan
Piotr Naimski
Sekretarz Stanu

Ministerstwo Gospodarki
Plac Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

dotyczy: uwag TOE do projektu dokumentu *Polityka energetyczna Polski do 2030 roku* (wersja 3.2 z 10 września 2007 r.)

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo Pana Ministra z dnia 10 września 2007 r. (znak DE-V-41000-99-JM/07) w załączeniu przedstawiamy uwagi, komentarze i wątpliwości oraz propozycje zmian i uzupełnień Towarzystwa Obrotu Energią do projektu nowej Polityki energetycznej Polski do 2030 roku. Załączony materiał uwzględnia nadesłane przez członków TOE uwagi do projektu, a także przeprowadzone w TOE dyskusje w zakresie przedmiotowego dokumentu.

Jednocześnie w ramach dalszych prac nad projektem nowej *Polityki energetycznej Polski do 2030 roku* deklarujemy pełną współpracę w zakresie przedstawionych uwag i propozycji zmian w ramach dalszego procesu konsultacji społeczno – politycznych związanych z przedmiotowym dokumentem. W przypadku pytań bądź wątpliwości prosimy o bezpośredni kontakt z p. Markiem Kulesą (tel.22 827 57 93, 502 34 91 45). Pozostajemy

Z poważaniem,

Towarzystwo Obrotu Energią
Prezes Rady Zarządzającej
z up.
Grzegorz Górski

Towarzystwo Obrotu Energią
ul. Czackiego 7/9/11, 00-043 Warszawa
tel. (22) 827 57 93, fax (22) 826 61 55, e-mail: toe@toe.pl www.toe.pl
KRS 0000181074 Konto BPH PBK S.A.: 31 1060 0076 0000 3200 0090 6321